

Diagram 1

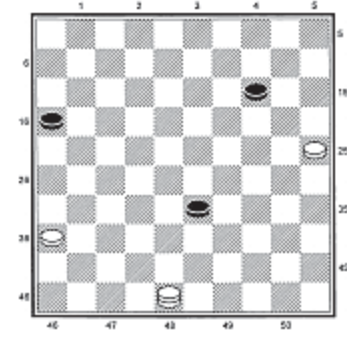

Diagram 2

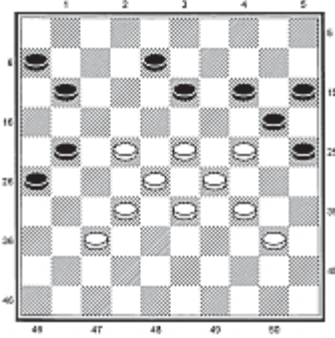

Diagram 3

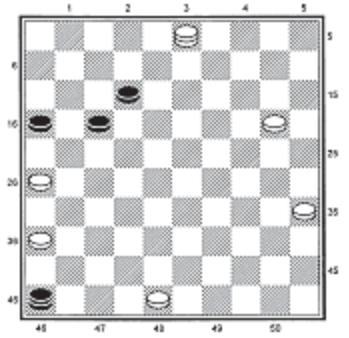

Diagram 4

Niets is moeilijker

De 13-voudige kampioen van Nederland R.C. Keller (1905-1980) heeft zich eens laten ontvallen: "Niets is zo moeilijk als het winnen van een gewonnen stand". Iedere dammer weet wat ons aller leermeester er mee bedoelde.

Zodra het besef doordringt, 'ik sta gewonnen', doet zich een verschijnsel voor dat we in allerlei sporten tegenkomen. En er zijn vele redenen te bedenken waarom de schutter, alleen voor de keeper of zelfs een leeg doel, de bal naast schiet.

In een dampartij wordt de 'gewonnen stand', of althans de stand waarvan men aanneemt dat hij gewonnen moet zijn, meestal pas in het eindspel bereikt. Er zijn al vele uren harde denkwerk verricht en de eerste reden van een falende afwerking zou men dan ook simpel in vermoeidheid of een gebrek aan conditie kunnen zoeken.

Een tweede reden, gebrek aan bedenktijd, is een andere boos-

doener. Dan zijn er natuurlijk gevallen waarin het winnen van de gewonnen stand daadwerkelijk moeilijk is. Een voorbeeld.

Diagram 1
Danny Staal-Alex van Prinsenseek

(Provinciaals Gronings Kampioenschap 2010)

Nadat zwart even hiervoor de winst verzuimde, gaat de man uit Sappemeer nogmaals in de fout met **44...21-26?**. Wit slaat toe met de combinatie **45.32-28! 26x37 46.28-23 19x39 47.30x10 15x4 48.38-32 37x28 49.40-34 39x30 50.35x13**.

Wit vermoedt dat hij gewonnen staat, maar weet het nog niet zeker. De eerste stappen gaan goed: **50...17-22 51.13-8 22-28 52.8-2! 28-33 53.2-30! 4-9(!) 54.30-48! 9-14**

Diagram 2
55.36-31? In het zijnet geschooten! Na **55...33-38 56.31-26** (nu is opmerkelijk genoeg een stand ontstaan die ook voorkwam in een matchpartij Springer-Keller uit 1937, temeer opmerkelijk, omdat Springer even daarvoor de winst verzuimde) **56...14-19 57.25-20 19-23 58.20-14 23-29 59.14-10 29-34 60.48x25 16-21**

61.26x17 38-42 werd het remise.

Wit had een mooie en scherpe eindspelwinst voor het grijpen met **55.48-43! 16-21 56.43x16 33-39 57.16-49 14-19 58.25-20 19-23 59.20-14!** en nu een tweesprong: **59...23-28 60.14-10!** nu moet wit rechtsaf, om na **60...28-32 61.49x27! 39-44 62.10-5! 44-49 5-32!** te kunnen spelen. Of:

59...23-29 60.14-9! en nu juist linksaf, om na **60...29-34 61.9-3! 34-40 62.49x35 39-43 63.35-49! 43-48** de zwarte dam met **36-31** en **49-21** te kunnen vangen.

Dat is de gemiste winst waar je eeuwig spijt van hebt, omdat ie zo mooi was.

In de kwalificatiewedstrijd in Emmeloord, waar twee plekken voor het NK 2011 kunnen worden verdiend, waren de gemiste winsten van afgelopen zaterdag prozaïscher. Niet minder pijnlijk echter voor de betrokkenen, omdat er waarschijnlijk een finaleplaats mee om zeep wordt geholpen.

Diagram 3
Ben Provoost-Alfons Ottink
(Emmeloord, 12 febr. 2011, na **43...17-21**)

Zwart is onder de voet gelopen en wit kan het karwei klaren

met **44.23-19! 14x23 45.29x9 20x18 46.9-4!**, waarna de plakker **46...26-31** geen uitkomst biedt omdat wit **4x24!** slaat. In de partij liep het na **44.37-31? 26x37 45.32x41 11-17 46.22x11 6x17 47.23-19 14x32 48.33-28 32x23 49.29x9 20x29 50.34x23 8-13 51.9x18 21-27 52.18-13 27-32** uiteindelijk remise.

Diagram 4
Auke Scholma-Alex van Prinsenseek

(Emmeloord, 12 febr. 2011, na **47...6x17**)

Wit aan zet heeft een gewonnen eindspel, maar moet nog een probleempje overwinnen. Zwart dreigt met **12-18** zijn dam te vangen, terwijl op **48.3-9** zwart met **46-14** een schijf lijkt te herwinnen. Dat wit dit laatste kan ondervangen met **49.9-22! 14x25 50.22x6** wilde ondanks enkele minuten op mijn klok niet tot de arme hersentjes doordringen. Ik offerde met **48.26-21 16x27** geheel onnodig een schijf en zwart hield bekwaam remise. Moet je stoppen met dammen bij zo'n schrijnend gebrek aan elementaire scherpzinnigheid? Ach nee, Keller wist het al: "Niets is zo moeilijk...."